

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2707/2023
19.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Вуловић, адвокат из ..., против туженог АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2301/22 од 11.01.2023. године, у седници одржаној 19.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2301/22 од 11.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1321/19 од 24.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи, као незаконито решење о престанку радног односа туженог број ... од 15.08.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се наложи туженом да тужиоца врати на рад, на радно место кондуктера у Секцији за саобраћајно-комеријалне послове ... или друго радно место које одговара његовој стручној спреми. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 11.695,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2301/22 од 11.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за досуђивање трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог, на радном месту кондуктера. Решењем туженог од 15.08.2019. године тужиоцу је отказан уговор о раду са анексима, јер је својом кривицом учинио повреду радних обавеза из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду и тачке 13. алинеја 1. и 5. Уговора о раду од 05.02.2013. године на тај начин што је 06.05.2019. године крајње несавесно и немарно обављао послове кондуктера у возу број .. са ЕМВ серије ... који је саобраћао на релацији ... – Ниш. Приликом контроле која је вршена на релацији ... – Ниш утврђено је да након заустављања воза на станици ... није учествовао у манипулацији путника, да је у делу воза који је био под његовим надзором затечено 14 путника којима није испоставио возне карте, као и да код три путника није прегледао возне карте, супротно одредбама члана 44. и 45. Упутства 161. („Службени гласник Железнице Србије“ број 67/16), што истом приликом није носио ИД картицу на видном месту, супротно члану 43. тачка 6. наведеног Упутства, као и да приликом поништавања карата није користио кондуктерска клешта, супротно члану 44. тачка 5. и 6. наведеног Упутства 161. Тужилац је пре доношења оспорног решења о отказу уговора о раду упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду. Тужиоцу је више пута умањивана зарада због неправилности у раду.

Нижестепени судови су одлучујући о тужбеном захтеву за поништај оспореног решења одбили тужбени захтев налазећи да је тужилац својом кривицом учинио повреду радних обавеза које су му решењем о отказу уговора о раду стављене на терет, те да су се с тим у вези стекли услови за отказ уговора о раду из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду. Тужени је испоштовао законом прописану процедуру отказивања уговора о раду и тужиоца, упозорењем које је у складу са ставом II тачка 11. Овлашћења за одлучивање о правима, обавезама и одговорностима из радног односа туженог од 24.01.2019. године, потписало овлашћено лице за отказивање уговора о раду, упозорио на постојање разлога за отказ уговора о раду. Код изложеног, одбијен је и захтев тужиоца за враћање на рад.

По оцени Врховног суда, одлуке нижестепених судова засноване су на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, односно ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Уговором о раду од 05.02.2003. године, који је тужилац закључио са туженим, тачком 13. прописано је да послодавац може да запосленом откаже уговор о раду ако својом кривицом изврши повреду радних обавеза и то: ако неблагоприятно, несавесно

или немарно извршава радне обавезе утврђене законом, прописом, општим актом појединачним актом и овим уговором.

Према Упутству о поступцима при превозу путника – Упутство 161 од 01.01.2017. године, када је воз у полазној станици постављен за улазак путника, кондуктер мора да буде на почетку свог дела воза (рачунајући по првацу одакле долазе путници), он врши преглед возних карата и упућује путнике у одговарајућа кола, да даје тражена обавештења на јасан начин, пружа непосредну помоћ онима чије је сналажење отежано (деца, старије особе, оболели путници, инвалиди, странци и други). Кондуктер у току рада мора да име ИД картицу истакнуту на видном месту (члан 43. тачка 5. и 6.). Возне карте у возовима прегледају кондуктери; Преглед возних карата кондуктер мора да отпочне одмах по поласку воза из полазних станица, односно из станице од које прима службу, као и по изласку из станице са већом фреквенцијом путника. Преглед карата се мора обавити ефикасно и брзо, о чему сами кондуктери морају да воде рачуна. Ако су у возу два кондуктера, преглед се отпочиње од почетка и краја ка средини воза. По извршеном прегледу возних карата у смислу тачке 2. Кондуктери за време вожње прегледају возне карте путника који су ушли у успутим станицама и стајалиштима одмах по поласку воза из тих станица и стајалишта. Након утврђивања исправности возне карте и евентуалног основа за повластицу, кондуктер поништава возну карту. За поништавање возних карата служе кондуктерска клешта са отиском. Елементи отиска су број клешта, дан, месец, година и број воза. Отисак клешта са свим елементима на возној карти мора бити јасан. У унутрашњем саобраћају, вознопратно и контролно особље поништава возне карте клештима са отиском или уписивањем датума и броја воза у доњем левом углу за одлазак односно у доњем десном углу за повратак без обзира на врсту обрасца (члан 44. тачка 1, 2, 3, 4, 5. и 6.). Наплату и испостављање карте у возу врши кондуктер или контролно особље. Пре испостављања белице, кондуктер израчунава возну цену, односно разлику за одређену релацију и евентуално додатак према одредбама ПТ. Износ за наплату кондуктер саопштава путнику, исписује белицу и преузима новчани износ од путника. Након тога, возну карту поништава и уручује путнику. Уколико се утврди да кондуктер при раду у потпуности не поштује тачку 3. овог члана, односно прими новац, а не испоставља возну карту, покреће се иследни поступак и у зависности од тежине случаја изриче се дестимулативна мера и/или мера која се односи на забрану ограниченог или трајног руковања строгоурачунатим обрасцима (члан 45. тачка 1,3. и 5.).

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу, запосленом на радном месту кондуктера, оспореним решењем отказан је уговор о раду због учињене повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду, а које се састоје у несавесном или немарном извршавању радних обавеза. Ове повреде тужилац је учинио тако што 06.05.2019. године, приликом обављања послова кондуктера у возу .. на релацији ...-Ниш, супротно Упутству 161 о поступцима при превозу путника, није учествовао у манипулацији путника, није испоставио, поништио и уручио возне карте, нити је носио ИД картицу на видном месту, нити користио кондуктерска клешта, а што је утврђено приликом контроле рада вознопратног особља воза ..., као и на основу снимка сигурносне видео камере, о чијем прегледу је сачињен записник. Тужилац се дакле, критичном приликом није придржавао правила, односно предвиђених упутстава о превозу путника туженог, што по оцени Врховног суда представља несавесно и немарно извршавање радне обавезе и с тим у вези разлог за отказ уговора о раду. Стога

је, у конкретном случају постојао оправдани разлог за доношење решења о отказу уговора о раду, како су правилно закључили нижестепени судови. Тужени послодавац је испоштовао процедуру прописану одредбама члана 180 Закона о раду, јер је тужилац писаним путем упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду. Стога је тужиоцу законито отказан уговор о раду.

Код изложеног неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Како је одбијен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, а имајући у виду акцесорни карактер захтева за враћање на рад, правилно су нижестепени судови одбили и тужбени захтев тужиоца за враћање на рад, у складу са чланом 191 став 1 Закона о раду.

Наводи да Упутство 161 не садржи санкције за запосленог уколико поступа супротно његовим одредбама, а који су правилно оцењени у образложењу оспорене одлуке, без значаја су имајући у виду и да је запослени, у складу са обавезама из члана 15 Закона о раду, дужан: 1) да савесно и одговорно обавља послове на којима ради; 2) да поштује организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа, а што тужилац у конкретном случају код утврђеног чињеничног стања није чинио.

Ревизија наводима да је упозорење потписало лице које за то није имало овлашћење, понавља наводе истицане у жалби против првостепене пресуде, који су правилно оцењени, као неосновани у образложењу побијане пресуде, јер је исто потписано од стране овлашћеног лица из става II тачка 11. Овлашћења за одлучивање о правима, обавезама и одговорностима из радног односа од 24.01.2019.године.

Из наведених разлога, с обзиром да се осталим наводима ревизије оспорава утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски разлог према одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**